

Леонід Куценко

Про себе

Якось нещодавно прийшов до висновку, що мені у житті поталанило народитися у селі. Мати свою річку Синицю, посестру Синюхи, мати свій ліс і зарічок (це озера так у нас називають). Моє Вільхове, що в Ульяновському районі, для мене дуже багато важить. Чи можливо ось лише тепер, наближаючись до полудня віку (народився 15 лютого 1953 року), починаю розуміти глибинну сутність отого вислову про рідний край, де пуповина зарита.

Радий, що доля розпорядилася дати мені батьками вчителів Василя Никоновича та Варвару Федотівну, яким зобов'язаний усім, що маю. Мати була мені першою вчителькою та критиком моїх перших дитячих творчих вправ, батько ж навчив любити Україну, прищепив любов до історії.

Ота любов до історії ганяла мене до університетів Одеси і Києва і після школи, і після армії, бо снівся собі "видатним" археологом. Пам'ятаю як сьогодні розмову зі своїм братом Володимиром у Києві на руїнах Успенського собору, щойно отримавши "четвірку" з історії на вступних, яка вже була черговим вироком, що ще один рік втрачений для навчання. Мій мудрий брат раптом сказав, щоб я покинув ту історію, а віддався українській літературі, у ній стільки археології, що століття не вистачить на дослідження. Деталі довгої нашої розмови випущу, а наслідком її став мій вступ наступного року на філфак Кіровоградського педінституту.

І знову мені неймовірно щастило на людей. З першого курсу я потрапив до наукового гуртка професорки Ж. Соколовської, потім добрим моїм старшим товаришем став письменник і вчений М.Смоленчук, смак наукової роботи я пізнавав, пишучи курсову і дипломну роботу з мови, у доцента Т. Поляруш. Словом, ще студентом я визначив собі літературознавство як свою "археологію". Байдуже, що після вузу довелося понад п'ять років віддати інститутському комсомоліві. Не шкодую за тим нітрохи, бо мав для себе чудову нагоду працювати з молоддю і ту школу вважаю для себе дуже важливою.

Згодом на кафедрі української літератури знайшов гарних колег і друзів, справжніх професіоналів своєї справи, людей спрямованих на щоденну працю, завдяки яким і я почуваюся потрібним. А творча атмосфера в колективі, здоровий дух змагальності і щира радість за успіхи одне одного додають наснаги у творчій праці.

Справжню втіху від своєї літературознавчої праці відчув після захисту кандидатської дисертації. Радий, що мав змогу долучитися до творчості і життєпису М.Зерова, П.Филиповича, М. Вороного, М.Куліша, Д.Чижевського, І.Микитенка, Л.Чернова-Малошийченка та інших письменників і залишити бодай невеличкий і свій внесок у їх вивчення.

З легкої руки брата Володимира познайомився восени 1989 року з нью-йоркським однотомиком Євгена Маланюка. Звідтоді "захворів" ним. Три десятки статей і чотири окремі видання, присвячені землякові, розцінюю як підступи до пізнання цього видатного письменника. Саме тепер працюю над монографією про нього, а в планах - задум життєпису.

До речі, солідаризуюся з думками Євгена Маланюка, який, звертаючись до колег-митців, писав: "Хто ж як не поети й малярі, музики й журналісти мають бути духовним штабом національного руху! Українець-мистець не може, не сміє не бути воїном". На жаль, актуальність цього гасла, висловленого поетом в еміграції далекого 1929 року, не втрачена.

Книги

- "Музей І.Микитенка в Рівному" - Дніпропетровськ, "Промінь", 1985.
- "Боян Степової Еллади"- Кіровоград, "Вечірня газета", 1993.
- "Благословенні ви, сліди..." - К-д, Центральне-Українське видавництво, 1995.

- "Літературний словник Кіровоградщини" - Кіровоградське державне видавництво, 1995.
- "Ні, вже ніколи не покаюся." Євген Маланюк: історія ісходу" - К-д, "Народне слово", 1997.
- "Євген Маланюк. Невичерпальність" (упорядкування, вступна стаття, примітки) - Київ, "Веселка", 1997.
- "Час вчитися любити. Біблія на уроках літератури" - К-д, "Степова Еллада", 1999.
- "Так розчахнулось дерево родини..." (штрихи до сімейної драми Маланюків. Листи поета до сина). - Кіровоград, 1999.

Гуртові збірники

- "До джерел історії краю" (у співавторстві з Н.Бокій та О.Брайченком) - К-д, ОІУВ, 1995.
- "Євангеліє чужих піль. Подорож до двох вигнанців" (разом з В.Панченком) - К-д, "Народне слово", 1996.

Рецензії, відгуки

- С.Барабаш, Г.Бондаренко, Л.Куценко "Боян Степової Еллади" ("Дивослово", Київ, 1994,4.10-11).
- Р.Р. "Євген Маланюк, Невичерпальність" ("Свобода", США, Нью-Йорк, 31 грудня 1997). В.Панченко "Князь висоти" ("Дивослово", Київ, 1998,ч.12).

Тел.сл. (380 522) 293194